

Sygn. akt III AUa 792/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 kwietnia 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie - Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Anna Polak
Sędziowie:	SSA Barbara Białecka (spr.) SSA Urszula Iwanowska
Protokolant:	St. sekr. sąd. Katarzyna Kaźmierczak

po rozpoznaniu w dniu 10 kwietnia 2014 r. w Szczecinie

sprawy D. U.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem w sprawie VIIU 2332/11 o podjęcie wypłaty emerytury od dnia 1.10.2011r

na skutek apelacji organu rentowego

od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 11 lipca 2013 r. sygn. akt VII U 4026/12

oddala apelację

SSA Urszula Iwanowska SSA Anna Polak SSA Barbara Białecka

III AUa 792/13

UZASADNIENIE

W dniu 11 grudnia 2012 roku D. U. wniosła skargę o wznowienie postępowania w sprawie prowadzonej przez Sąd Okręgowy VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Szczecinie pod sygn. akt VII U 2332/11, zakończonej prawomocnym wyrokiem z 3 lipca 2012 roku, oddalającym odwołanie ubezpieczonej. Wniosła ona o uchylenie ww. wyroku w całości, a nadto o zobowiązanie pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S. do wypłacenia emerytury za okres od 1 października 2011 roku do 31 października 2012 roku oraz o zasądzenie od pozwanego odsetek od kwoty wstrzymanej emerytury za okres od 1 października 2011 roku do 31 października 2012 roku. W uzasadnieniu swojego stanowiska skarżąca powołała się na wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012

roku, opublikowany 22 listopada 2011 roku, w którym orzeczono, że art. 103a ustawy o emeryturach i rentach z FUS, stanowiący podstawę rozstrzygnięcia w sprawie VII U 2332/11, jest niezgodny z Konstytucją.

W piśmie procesowym z 6 lutego 2013 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. wniósł o oddalenie skargi w zakresie przyznania odsetek ustawowych za okres od 1 października 2011 roku do 31 października 2012 roku, wskazując że wydał decyzję w przedmiocie wstrzymania wypłaty emerytury od 1 października 2011 roku na podstawie obowiązujących w tamtym okresie przepisów prawa, w związku z czym nie sposób przypisać winy. Nadto na rozprawie 4 lipca 2013 roku pełnomocnik organu rentowego wniósł o oddalenie skargi o wznowienie postępowania z uwagi na fakt, że powódka nie należy do kręgu osób objętych wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 roku, ponieważ prawo do emerytury nabyła przed 8 stycznia 2009 roku, a wypłata jej emerytury zawieszona była na podstawie poprzednio obowiązującego art. 103 ust. 2a ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Sąd Okręgowy w Szczecinie # VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 11 lipca 2013r. wznowił postępowanie i zmienił wyrok Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 3 lipca 2012r. w ten sposób, że zmienił decyzję z dnia 12 października 2012r. i wznowił D. U. wypłatę emerytury za okres od dnia 1 października 2011 roku do dnia 21 listopada 2012 roku, a wniosek o wypłatę odsetek przekazał organowi rentowemu. Swoje rozstrzygnięcie Sąd oparł o następujące ustalenia faktyczne i rozważania prawne: D. U. urodziła się (...). Od 2 maja 1975 roku i nadal, w tym także po 1 października 2011 roku jest ona nieprzerwanie zatrudniona na podstawie umowy o pracę w Zakładzie (...) w S., na stanowisku starszej pielęgniarki Izby Przyjęć. Decyzją z 16 marca 2006 roku organ rentowy przyznał D. U. prawo do emerytury, poczynając od 1 marca 2006 roku, tj. od miesiąca zgłoszenia wniosku. Jednocześnie organ rentowy zawiesił wypłatę świadczenia, ponieważ ubezpieczona kontynuowała zatrudnienie bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywała pracę bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury. D. U. 27 kwietnia 2010 roku złożyła w organie rentowym wniosek o przyznanie emerytury z uwagi na ukończenie 60 roku życia. W wyniku rozpoznania tego wniosku organ rentowy wydał decyzję z 5 sierpnia 2010 roku, którą przyznał ubezpieczonej wnioskowane świadczenie, poczynając od 2 maja 2010 roku. Ponieważ świadczenie ustalone na podstawie art. 26 i 183 ustawy o emeryturach i rentach z FUS okazało się niższe od ustalonego na podstawie art. 53 ww. ustawy, organ rentowy poinformował D. U., że będzie jej wypłacane świadczenie korzystniejsze. Decyzją z 3 lutego 2011 roku organ rentowy przeliczył ubezpieczonej emeryturę nabytą na podstawie decyzji z 16 marca 2006 roku i zawiesił jej wypłatę z uwagi na kontynuowanie zatrudnienia. Decyzją z 12 października 2011 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. z urzędu wstrzymał wypłatę emerytury, do której uprawniona jest D. U., z uwagi na kontynuację zatrudnienia przez ubezpieczoną. Powyższą decyzję zaskarżyła ubezpieczona. Prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 3 lipca 2012 roku odwołanie ubezpieczonej zostało oddalone. Decyzją z 8 stycznia 2013 roku, na wniosek ubezpieczonej z 3 grudnia 2012 roku, organ rentowy podjął wypłatę wstrzymanego świadczenia od 22 listopada 2012 roku, tj. od dnia publikacji wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 lutego 2012 roku wraz z odsetkami od dnia 26 stycznia 2013 roku do dnia 19 lutego 2013 roku. Skarga D. U. okazała się w ocenie Sądu Okręgowego uzasadniona. Skarga ubezpieczonej opierała się na ustawowej podstawie wznowienia, tj. orzeczeniu Trybunału Konstytucyjnego o niezgodności aktu normatywnego z Konstytucją, ratyfikowaną umową międzynarodową lub z ustawą, na podstawie którego zostało wydane orzeczenie (art. 401¹ k.p.c.). Artykuł 401¹ k.p.c. ma zastosowanie do tych orzeczeń, dla których podstawą ich wydania był akt normatywny zakwestionowany przez Trybunał Konstytucyjny. W postanowieniu z dnia 20 czerwca 2007 roku, V CNP 45/07, lex nr 347227 Sąd Najwyższy wyraził pogląd, że skutkiem wyroku Trybunału Konstytucyjnego, stwierdzającego niezgodność z Konstytucją nieobowiązującego już przepisu ustawy, jest umożliwienie wznowienia postępowań sądowych, w których taki przepis stanowił podstawę prawną rozstrzygnięcia. Co do zasady wznowienie na tej podstawie może dotyczyć tych orzeczeń, które uprawomocniły się przed datą opublikowania orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego.

Jeżeli podstawą skargi o wznowienie postępowania jest orzeczenie przez Trybunał Konstytucyjny o niezgodności z Konstytucją, ratyfikowaną umową międzynarodową lub z ustawą aktu normatywnego, na podstawie którego zostało wydane zaskarżone orzeczenie, początek biegu 3-miesięcznego terminu liczy się w zasadzie od dnia wejścia w życie orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego (art. 407 §2 k.p.c.). D. U. skargę o wznowienie postępowania w sprawie VII U 2332/11 wniosła 18 grudnia 2012 roku, a zatem zachowała ustawowy termin przewidziany w art. 407 §2 k.p.c.

Przechodząc do istoty skargi ubezpieczonej, zwrócić należy uwagę na zmienność regulacji dotyczących prawa do emerytury i możliwości bądź braku możliwości kontynuowania zatrudnienia. Od 1 lipca 2000 roku, tj. od dnia wejścia w życie art. 103 ust. 2a ustawy o emeryturach i rentach z FUS nierozwiązanie stosunku pracy powodowało, że prawo do świadczenia mogło zostać ustalone, ale nie mogło zostać zrealizowane (było zawieszona). Przepis ten został uchylony mocą art. 37 pkt 5 lit. b ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o emeryturach kapitałowych (Dz.U. nr 228, poz. 1507) i od 8 stycznia 2009 roku ponownie treścią ryzyka emerytalnego było osiągnięcie odpowiedniego wieku. Wypłata zawieszona emerytury odbywała się na wniosek osoby zainteresowanej (takiego wniosku ubezpieczona nie złożyła) i co do zasady przysługiwała do dnia 31 grudnia 2010 roku. Od 1 stycznia 2011 roku wszedł bowiem w życie – na podstawie art. 6 pkt 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw - art. 103a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Przepis art. 103a obejmował wszystkich emerytów, w tym również tych, którzy przeszli na emeryturę przed wejściem ww. przepisu w życie i stanowił, że „prawo do emerytury ulega zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury”. Z brzmienia tego przepisu wynika więc, iż w odniesieniu do osób, które pozostając w zatrudnieniu nabyły prawo do emerytury w 2011 roku, organ rentowy w ogóle nie podejmuje wypłaty świadczenia, jeżeli nie nastąpiło rozwiązanie stosunku pracy. Jednakże, po rozwiązaniu umowy o pracę, osoby te mogą zatrudnić się ponownie u tego samego lub innego pracodawcy i wówczas emerytura będzie im wypłacana (ustaną przesłanki do jej zawieszenia). Mocą art. 28 ustawy nowelizującej z 16 grudnia 2010 roku emeryci, którzy nabyli prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 roku, mogli świadczenie pobierać jeszcze przez 9 miesięcy od dnia wejścia w życie przedmiotowego przepisu. Z dniem 22 listopada 2012 roku art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw, w związku z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych dodanym przez art. 6 pkt. 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r., w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011r. bez konieczności rozwiązania stosunku pracy, został uznany wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 roku (sygn. akt K 2/12) za niezgodny z zasadą ochrony zaufania obywateli do państwa i stanowionego przez nie prawa, wynikającą z art. 2 Konstytucji RP. Trybunał Konstytucyjny zważył, że podstawowy problem w zawisłej przed nim sprawie dotyczył oceny, czy ustawodawca, rozciągając obowiązek rozwiązania stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą – jako warunek realizacji prawa do emerytury - na osoby, które skutecznie nabyły i zrealizowały to prawo w okresie od 8 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2010 r., nie naruszył zasady zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa. W tym okresie bowiem treścią ryzyka emerytalnego było wyłącznie osiągnięcie wieku emerytalnego (i stażu ubezpieczeniowego), co znaczy, że realizacja świadczenia następowała niezależnie od dalszego zatrudnienia. Zdaniem Trybunału Konstytucyjnego zasada ochrony zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa, zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału, związana jest z bezpieczeństwem prawnym jednostki. Przejawia się w takim stanowieniu i stosowaniu prawa przez państwo, by nie stawało się ono pułapką dla obywatela i by mógł on układać swoje sprawy w zaufaniu, że nie naraża się na skutki, których nie był w stanie przewidzieć w momencie podejmowania decyzji i działań oraz w przekonaniu, że jego działania będą także później uznawane przez porządek prawny. W ocenie Trybunału Konstytucyjnego rozwiązanie przyjęte przez ustawodawcę w art. 28 ustawy z 16 grudnia 2010 r. spowodowało, że osoby, które skutecznie nabyły i zrealizowały prawo do emerytury w okresie od 8 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2010 r. zostały objęte nową, mniej korzystną dla nich treścią ryzyka emerytalnego. Aby emeryturę nadal pobierać po 1 października 2011 r., musiały one rozwiązać stosunek pracy z dotychczasowym pracodawcą. W przeciwnym razie ich świadczenie emerytalne ulegało zawieszeniu. Oceniając sytuację tych osób z punktu widzenia zasady ochrony zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa, Trybunał doszedł do wniosku, że gdyby w momencie przechodzenia na emeryturę osoby te wiedziały, że będą musiały przerwać zatrudnienie, żeby uzyskać świadczenie emerytalne, to ich decyzja być może byłaby inna, tzn. nie składałyby wniosku o ustalenie prawa do emerytury i kontynuowały zatrudnienie. Korzystniejsze byłoby bowiem dla nich osiągnięcie wysokiego dochodu ze stosunku pracy niż dużo mniejszej emerytury. Co więcej - późniejsze złożenie wniosku oznaczałoby wyższe świadczenie emerytalne. Treść ryzyka emerytalnego, w określeniu której ustawodawca ma swobodę, nie powinna być zmieniana w stosunku do osób, które już nabyły i zrealizowały prawo do emerytury. W ocenie Sądu Okręgowego ubezpieczona D. U. należy do kategorii osób w odniesieniu, do których Trybunał Konstytucyjny uznał niekonstytucyjność powołanych powyżej przepisów. Ubezpieczona nabyła i realizowała prawo

do emerytury od dnia 2 maja 2010 roku bez konieczności rozwiązania stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą. Tym samym uznać należy, zdaniem Sądu I instancji, iż wyrok w sprawie sygn. akt VII U 2318/11 z dnia 16 maja 2012 roku oraz poprzedzająca to orzeczenie decyzja, wydany został na podstawie niekonstytucyjnych w ww. zakresie przepisów. Skoro zatem Trybunał Konstytucyjny orzekł o niezgodności z konstytucją art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr.153, poz. 1227 ze zm.) i art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726 oraz z 2011 r. Nr 291, poz. 1707) we wskazanym powyżej zakresie, to przepisy te w takim zakresie nie mogą mieć zastosowania w niniejszej sprawie, a tym samym muszą być pominięte przy rozstrzygnięciu. Przy tym Sąd okręgowy nie przychylił się do stanowiska pozwanego organu rentowego, że powódka nie należy do kręgu osób objętych ww. wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego, ponieważ emerytura nabyta przez nią w marcu 2006 roku była zawieszona na podstawie poprzednio obowiązującego art. 103 ust. 2a ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Faktem jest, że powódka nabyła prawo do emerytury na podstawie decyzji z 16 marca 2006 roku, jednak jak wynika z analizy akt rentowych do 2011 roku prawa tego nie realizowała (vide decyzja z 3 lutego 2011 roku o przeliczeniu emerytury od 1 stycznia 2010 roku z informacją o zawieszeniu wypłaty). Pierwotnie świadczenie to zostało zawieszona na podstawie art. 103 ust. 2a ustawy o emeryturach i rentach z FUS z uwagi na kontynuowanie zatrudnienia, a po uchyleniu tego przepisu z dniem 8 stycznia 2009 roku, wobec braku wniosku o podjęcie wypłaty. Dopiero po złożeniu przez D. U. wniosku w kwietniu 2010 roku oraz po wydaniu decyzji z 5 sierpnia 2010 roku, przyznającej emeryturę od osiągnięcia wieku, świadczenie było wypłacane do września 2011 roku, pomimo kontynuowania zatrudnienia. W ocenie Sądu okoliczność ta przesądza o tym, że ubezpieczona jest osobą, która nabyła i realizowała prawo do emerytury w okresie od 8 stycznia 2009 roku do 31 grudnia 2010 roku, a jej zawieszenie nastąpiło na podstawie art. 103a, a nie 103 ust. 2a ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Jednocześnie Sąd Okręgowy nie znalazł podstaw do zastosowania w niniejszej sprawie wykładni analogicznej, jak w powoływanych przez pełnomocnika pozwanego organu orzeczeniach, ponieważ stan faktyczny w nich przedstawiony nie przystawał do stanu faktycznego w sprawie niniejszej. Kolejno ocenie Sądu Okręgowego podlegało to, czy w stosunku do D. U. świadczenie emerytalne winno zostać wypłacone od miesiąca opublikowania wyroku Trybunału Konstytucyjnego, tj. od listopada 2012 roku (tak decyzja ZUS z 24 stycznia 2013 roku), czy też od 1 października 2011 roku, tj. od dnia, w którym prawo to zostało zawieszona. Zgodnie z art. 190 ust. 1 i 3 Konstytucji orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego mają moc powszechnie obowiązującą i są ostateczne. Zgodnie z tym przepisem orzeczenie o niekonstytucyjności musi prowadzić do dalszych działań, mających na celu przywrócenie stanu zgodnego Konstytucją. Wskazać nadto trzeba, iż wprawdzie sąd ubezpieczeń społecznych ocenia decyzję organu rentowego według stanu prawnego obowiązującego w dacie jej wydania, jednak należy to odnieść wyłącznie do sytuacji zmiany stanu prawnego w wyniku działań ustawodawcy, nie zaś w sytuacji orzeczenia o niekonstytucyjności przepisów przez Trybunał Konstytucyjny. Sąd Okręgowy zwrócił uwagę na to, że przyjęcie stanowiska pozwanego organu rentowego co do tego, że aż do momentu ogłoszenia orzeczenia Trybunału (i dodatkowo złożenia wniosku o podjęcie wypłaty świadczenia i skargi o wznowienie) akt uznany za niekonstytucyjny ma pełną moc obowiązującą i powinien być bez żadnych zastrzeżeń stosowany przez sądy do stanów faktycznych powstałych przed ogłoszeniem tego orzeczenia, w istocie przekreśliłoby to sens instytucji wznowienia postępowania, którego celem jest przecież restytucyjne wydanie orzeczenia zgodnego z prawem, w zgodzie z wartościami i zasadami konstytucyjnym. O tak rozumianych skutkach orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego stanowią między innymi wyroki samego Trybunału z dnia 2 marca 2004 r. SK 53/03, OTK 2004/3/16, czy 9 czerwca 2003 r. SK 5/03 OTK 2003/6A/50, w których podkreślone zostało, że prawo do wznowienia postępowania w wypadku orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego o niekonstytucyjności prawnej podstawy prawomocnego orzeczenia sądowego, jest jednym z aspektów konstytucyjnego prawa do sądu, przy czym realizacja tej reguły na gruncie przepisów postępowania cywilnego prowadzi do tego, że sąd - stwierdzając, że orzeczenie zostało wydane w oparciu o obowiązujący akt prawny - ma jednocześnie przesłankę do innego rozstrzygnięcia sprawy. Odnosząc więc te wszystkie uwagi do realiów przedmiotowej sprawy, Sąd I instancji stwierdził z całą mocą, że przy dokonaniu ponownej oceny prawnej występującego w niej przedmiotu sporu - z wyłączeniem już uznanych za niekonstytucyjne, a wyżej powołanych przepisów - roszczenie wnioskodawczyni D. U. co do podjęcia wypłaty emerytury i to już z dniem 1 października 2011 roku okazało się być w pełni zasadne.

Powyższy wyrok zaskarżył organ rentowy w części w zakresie w dotyczącym daty, od jakiej Sąd przyznał wnioskodawczyni prawo do dalszej wypłaty dotychczas zawieszona emerytury, zarzucając naruszenie art. 28 ustawy

z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. nr 257, poz. 1726 oraz z 2011 r., nr 291, poz. 1707) w związku z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, poprzez przyjęcie, że przepis art. 28 powołanej ustawy był niekonstytucyjny w dacie wydania zaskarżonej decyzji i przyznanie ubezpieczonej prawa do dalszej wypłaty emerytury od chwili jej zawieszenia tj. od 1 października 2011r. Wskazując na powyższe apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w części poprzez przyznanie prawa do wypłaty od 22 listopada 2012r.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacja organu rentowego jest bezpodstawna.

Sąd Odwoławczy miał na uwadze, że organ rentowy zaskarżył wyrok jedynie w części co do daty wypłaty świadczenia, a zatem swoje rozważania ograniczył jedynie do tej kwestii.

Przepis art. 190 ust. 4 Konstytucji stanowi, że orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego o niezgodności z Konstytucją, umową międzynarodową lub ustawą aktu normatywnego, na podstawie którego zostało wydane prawomocne orzeczenie sądowe, ostateczna decyzja administracyjna lub rozstrzygnięcie w innych sprawach, stanowi podstawę do wznowienia postępowania, uchylenia decyzji lub innego rozstrzygnięcia na zasadach i w trybie określonym w przepisach właściwych dla danego postępowania.

Sąd Apelacyjny podziela stanowisko przejawiające się w orzecznictwie Sądu Najwyższego, w którym przeważa pogląd o skuteczności ex tunc wyroków Trybunału Konstytucyjnego. Od zasady skuteczności wyroku Trybunału Konstytucyjnego ex tunc istnieją wyjątki mające podstawę w przepisach Konstytucji, które jednak nie zachodzą w okolicznościach tej sprawy. W odpowiedzi na zarzut apelacji podkreślić jedynie wypada, że jednym z takich wyjątków jest sytuacja, gdy Trybunał Konstytucyjny wskazuje datę uchylenia aktu normatywnego, który uznał za niezgodny z przepisem lub też odroczy obowiązywanie swego wyroku. Ponieważ jednak żadna z tych sytuacji nie zaistniała w związku z analizowanym wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 r., to kwestia skuteczności tego wyroku nie może budzić wątpliwości.

Na tej podstawie oraz zgodnie z przytoczonymi rozważaniami odnośnie mocy wstecznej wyroków Trybunału Konstytucyjnego zdaniem Sądu Apelacyjnego należało przyjąć, że wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 r. ma w tym przypadku skutki retroaktywne. Utrata mocy obowiązującej zakwestionowanych nim przepisów art. 103a ustawy emerytalnej w związku z art. 28 ustawy zmieniającej nastąpiła od daty ich uchwalenia, jednak przepisy te w zakresie oznaczonym w wyroku Trybunału są niekonstytucyjne od początku.

Reasumując niniejsze rozważania Sąd Apelacyjny przyjął, że wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 13 listopada 2012 roku ma skutki retroaktywne, zatem prawo do wypłaty emerytury dla ubezpieczonej zostało zachowane także od 1 października 2011 roku, o czym trafnie orzekł Sąd I instancji.

Z tych wszystkich względów Sąd Apelacyjny oddalił apelację organu rentowego, o czym orzekł na podstawie art. 385 k.p.c.